

Datum
2022-11-20
Vår referens
Linda Hassel
Strateg
linda.hassel@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Miljödepartementet - Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om EU-förordning om minimikrav för återanvändning av vatten STK-2022-1078

Sammanfattning

EU-förordningen behandlar minimikrav för återanvändning av vatten. Förordningen är framtagen med anledning av vattenbrist i framför allt södra Europa och för att främja den cirkulära ekonomin av vatten, stödja klimatanpassningen och bidra till målen i ramdirektivet för vatten (200/60/EG). Naturvårdsverket fick i uppdrag av regeringen att analysera vilka åtgärder som behövs för att genomföra Europaparlaments och rådets förordning om minimikrav för återanvändning av vatten. Naturvårdsverket föreslår att ett provningsförfarande införs för produktion och tillhandahållande av återvunnet vatten i befintligt ABC-system samt ett provningsförfarande där en tillståndsplikt införs för jordbrukets användning av återvunnet vatten i en ny förordning.

Fastighets- och gatukontoret bedömer att dess verksamhet inte berörs av remissen men är positiva till att det införs en tillståndsplikt för produktion och tillhandahållande av avloppsvatten. Framför allt i och med att klimatet förändras kan efterfrågan på vatten öka

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Miljödepartementet.

Beslutsunderlag

- Regeringsbeslut- Uppdrag att analysera vilka åtgärder som behövs för att genomföra EU-förordningen om minimikrav för återanvändning av vatten
- Analys av vilka åtgärder som behövs för att genomföra EU-förordningen om minimikrav för återanvändning av vatten
- Remiss från Miljödepartementet - Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om EU-förordning om minimikrav för återanvändning av vatten
- G-Tjänsteskrivelse KSAU221128 Remiss från Miljödepartementet - Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om EU-förordning om minimikrav för återanvändning av

vatten

- Remissvar från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 221027 § 262
- Miljönämnden beslut 221027 § 179 med Särskilt yttrande (V)
- Remissvar från miljönämnden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-11-28

Kommunstyrelsen 2022-12-07

Beslutet skickas till

Miljödepartementet

Miljönämnden

Tekniska nämnden

Stadskontoret, omvärld- och näringsliv

Ärendet

Miljödepartementet har remitterat Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om EU-förordning om minimikrav för återanvändning av vatten till Malmö stad för yttrande.

EU-förordningen behandlar minimikrav för återanvändning av vatten. Förordningen är framtagen med anledning av vattenbrist i framför allt södra Europa och för att främja den cirkulära ekonomin av vatten, stödja klimatanpassningen och bidra till målen i ramdirektivet för vatten (2000/60/EG). Vidare ska förordningen syfta till gemensamma minimikrav för att garantera att återvunnet vatten är säkert för bevattning av jordbruksmark. Det ska även säkerställa en hög skyddsnivå för miljön samt för människors och djurs hälsa.

Naturvårdsverket fick i uppdrag av regeringen att analysera vilka åtgärder som behövs för att genomföra förordningen. Naturvårdsverket föreslår att ett prövningsförfarande införs för produktion och tillhandahållande av återvunnet vatten i befintligt ABC-system samt. Naturvårdsverket föreslår vidare ett prövningsförfarande där en tillståndsplikt införs för jordbrukets användning av återvunnet vatten i en ny förordning.

Naturvårdsverket konstaterar att det finns risker med spridning av renat avloppsvatten på jordbruksmark som kan anses särskilt motiverade att beakta utifrån en svensk kontext, bland dem smittskydd, spridning av metaller och möjlig grundvattenpåverkan. För andra riskområden, särskilt antibiotikaresistens och organiska ämnen, behövs en fortsatt bevakning.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut och Sveriges geologiska undersökning har konstaterat att klimatförändringarna kan medföra att delar av Sverige får problem med försämrade vattentillgång i perioder. Det gäller särskilt de sydöstra och östra delarna av landet. År med låg nederbörd riskerar att försämma vattentillgången och att medföra negativa konsekvenser för livsmedelsproduktionen.

I regioner i Sverige där vattenbrist redan i dag är ett problem finns avloppsreningsanläggningar som har fått tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för utsläpp av renat avloppsvatten till anläggning för bevattning av åkermark. Anläggningar finns bland annat på Öland och på Gotland.

Den vanligaste vattenkällan för bevattningsvatten inom jordbruket är ytvatten (från sjö eller vattendrag), men grundvatten förekommer också. De allra flesta jordbruk har enskild vattenförsörjning. Kommunalt vatten används bara i undantagsfall.

Naturvårdsverkets slutsatser

Återanvändning av vatten för bevattning kommer troligtvis inte bli ett system som implementeras på nationell nivå i Sverige. I södra och sydöstra i Sverige finns dock områden som idag har stor brist på vatten under odlingsäsongen och där problematiken väntas öka i framtiden. Jordbrukets varierande vattenbehov och avstånden till återvinningsanläggningen innebär utmaningar för lönsamheten i systemet. Den största potentialen finns enligt Naturvårdsverket troligtvis inom industrin.

Ärendet har remitterats till miljönämnden och tekniska nämnden.

Miljönämndens yttrande

”Produktion och tillhandahållande av återvunnet vatten

Miljönämnden ställer sig positiv till att det införs en tillståndsplikt för produktion och tillhandahållande av avloppsvatten.

Tillståndsplikt för jordbrukets användning av återvunnet vatten

Miljönämnden har inget att invända mot att användningen av renat avloppsvatten regleras i en separat förordning. Miljönämnden anser dock att användningen av återvunnet vatten bör hanteras som en anmälningspliktig verksamhet så att prövningsmyndigheten på ett enklare sätt kan agera om användningen inte längre bedöms vara säkert ur ett miljöperspektiv. För det fall att tillståndsplikt ändå bedöms som det bästa alternativet bör ett sådant som huvudregel vara tidsbegränsat till några få år.

Kvalitetskrav på återvunnet avloppsvatten

Miljönämnden anser att endast upprätthållandet av minimikraven vid spridning av renat avloppsvatten på åkermark inte är tillräckligt med beaktande av de risker som redogjorts för. Även befintliga gränsvärden behöver redigeras och nya behöver tillföras för bland annat läkemedelsrester, antibiotikaresistens, mikroplaster, metaller, organiska föroreningar och kemiska bekämpningsmedel.

Miljönämnden anser också att det bör vara förbjudet att sprida renat avloppsvatten inom vattenskyddsområden främst med anledning av att studier visat att vissa typer av PFAS följer med vattnet ner i jordprofilen och därmed riskerar att förorena grundvattnet.

Önskemål om bredare översyn av användning av renat avloppsvatten

Miljönämnden anser det finns skäl att titta bredare på frågan om användning av renat avloppsvatten då detta behov uppstår på andra ställen än jordbruksmark tex i parker och på kolonilotter samt till exempel tvätt och spolvatten i WC i bostäder. Det hade varit önskvärt att även dessa användningsområden tagits upp och eventuellt reglerats i den föreslagna förordningen.

Konsekvenser för tillsynsmyndigheten

För tillsynsmyndigheter kommer förslaget innebära att ytterligare tillsyn behöver utföras över de verksamheter som myndigheten enligt förslaget ska ha tillsyn över samt över de tillståndspliktiga verksamheter som eventuellt tagits över från länsstyrelsen. Det kan även bli aktuellt med utdömmande av miljöstraffavgift om verksamheter bedrivs utan föregående anmälan eller utan tillstånd. Idag finns dock enligt miljönämndens vetskap inga verksamheter som producerar eller använder renat avloppsvatten för bevattning av jordbruk inom Malmö kommun och inget tyder på att detta kommer att ändras i närtid varför konsekvenserna för miljönämndens verksamhet bedöms som begränsade.”

Särskilt yttrande (V)

Tekniska nämndens yttrande

”Tekniska nämnden bedömer att dess verksamhet inte berörs av remissen men är positiva till att det införs en tillståndsplikt för produktion och tillhandahållande av avloppsvatten. Framför allt i och med att klimatet förändras kan efterfrågan på vatten öka.

Tekniska nämnden ser även att det kan finnas behov av att i framtiden även använda renat avloppsvatten till bevattning på andra ställen än jordbruksmark, tex parker och kolonilotter.”

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret anser att det är bra att EU nu ser över regelverken med mål att öka återvinning av avloppsvatten. Stadskontoret instämmer i yttrandena från tekniska nämnden och miljönämnden om att det behövs fler områden för när återvunnet avloppsvatten skulle kunna användas exempelvis för bevattning av parker och kolonilotter men kanske även andra rekreationsytor.

Stadskontoret föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen godkänna förslag till yttrande och skicka yttrandet till Miljödepartementet.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör